

Sygn. akt II UK 267/07

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 kwietnia 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jerzy Kwaśniewski

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z wniosku P. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych o przywrócenie renty inwalidy
wojskowego bez związku ze służbą wojskową,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 9 kwietnia 2008 r.,

skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 19 kwietnia 2007 r., **oddala skargę kasacyjną,**

- 1. zasądza od Skarbu Państwa – Sąd Apelacyjny na rzecz
adwokat A. J., kwotę 120 zł (sto dwadzieścia) powiększoną
od podatek od towarów i usług, tytułem nieopłaconej
pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu
kasacyjnym.**

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 19 kwietnia 2007 r., Sąd Apelacyjny oddalił apelację wnioskodawcy P. S. od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych o przywrócenie prawa do renty inwalidy wojskowego bez związku ze służbą wojskową, dzieląc ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd pierwszej instancji jak i ocenę, według której postępowanie w niniejszej sprawie toczyło się wskutek odwołania wnioskodawcy od decyzji organu rentowego z dnia 6 grudnia 2001r., odmawiającej P. S. prawa do renty inwalidy wojskowego bez związku ze służbą wojskową. Zasadnie więc, Sąd pierwszej instancji nie rozstrzygał sprawy w zakresie uprawnienia skarżącego do rodzajowo innego świadczenia tj. renty inwalidy wojskowego w związku ze służbą wojskową.

W sprawie ustalono, że wnioskodawca, urodzony 5 września 1966 r., w okresie od dnia 6 stycznia 1986 r. do dnia 22 września 1987 r. odbywał służbę wojskową. Orzeczeniem z dnia 12 sierpnia 1987 r. Rejonowa Wojskowa Komisja Lekarska uznała go za czasowo niezdolnego do służby wojskowej na okres 12 miesięcy, z powodu schorzeń ujawnionych się w przebiegu służby, ale niepozostających w związku z nią, powstały bowiem niezależnie od jej warunków i charakteru. W dniu 14 listopada 1988 r. Rejonowa Wojskowa Komisja Lekarska uznała wnioskodawcę za trwale niezdolnego do służby wojskowej. Od dnia 1 marca 1992 r. do 30 listopada 2001 r. wnioskodawca pobierał rentę inwalidy wojskowego bez związku ze służbą wojskową. Wobec złożenia wniosku w dniu 17 października 2001 r. o przyznanie świadczenia na dalszy okres, został on poddany badaniom lekarskim, a w dniu 30 listopada 2001 r. lekarz orzecznik ZUS stwierdził celowość przekwalifikowania zawodowego skarżącego. W związku z powyższym decyzją z dnia 6 grudnia 2001 r. ZUS odmówił dalszej wypłaty renty inwalidy wojskowego bez związku ze służbą wojskową, a decyzją z dnia 17 grudnia 2001 r. przyznał wnioskodawcy rentę szkoleniową na okres od dnia 1 grudnia 2001 r. do dnia 31 grudnia 2003 r. Wyrokiem z dnia 30 października 2003 r. Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie wnioskodawcy od decyzji z dnia 6 grudnia 2001 r. Sąd Apelacyjny, na skutek apelacji wnioskodawcy, uchylił powyższy wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji. Wyrokiem z dnia 29 czerwca 2006 r. Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i

Ubezpieczeń Społecznych ponownie rozpoznając sprawę, zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego i przyznał wnioskodawcy prawo do renty inwalidy wojskowego z tytułu częściowej niezdolności do pracy, bez związku ze służbą wojskową na stałe, od dnia 1 grudnia 2001 r., oddalając odwołanie w pozostałym zakresie. Powołani przez sąd biegli lekarze - diabetolog, neurolog, okulista, ortopeda i internista stwierdzili, iż wnioskodawca jest częściowo trwale niezdolny do pracy i nie spełnia przesłanek do przekwalifikowania zawodowego. Apelację od powyższego wyroku wniósł wnioskodawca, zarzucając naruszenie art. 233 k.p.c. w związku z art. 328 § 1 k.p.c. i domagając się przyznania prawa do renty inwalidy wojskowego w związku ze służbą wojskową i ustalenia że jego niezdolność do pracy jest całkowita. Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 19 kwietnia 2007 r. oddalił apelację wnioskodawcy i przekazał organowi rentowemu do rozpoznania wnioski z dnia 5 października 2005 r. o wyrównanie świadczenia i odsetki.

Powyższy wyrok zaskarżył skargą kasacyjną pełnomocnik wnioskodawcy i zarzucając naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie - art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 30 ust. 1, art. 31, art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz. U. z 2002 r. Nr 9 poz. 87 ze zm.), art. 5 k.c., skutkujących przyjęciem, iż ubezpieczony nie wykazał się niezbędnymi przesłankami, uprawniającymi go do uzyskania prawa do renty inwalidy wojskowego w związku ze służbą wojskową, oraz przepisów postępowania - art. 233 § 1 k.p.c. poprzez niestaranną i dowolną ocenę dowodów, która nie pozwoliła na ustalenie bądź wykluczenie związku inwalidztwa z warunkami odbywania służby wojskowej i art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. poprzez ograniczenie zakresu rozpoznania zarzutów apelacji przyjętym przez Sąd zakresem przedmiotowym decyzji administracyjnej w niniejszej sprawie, wniósł o jego uchylenie w całości i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania, ewentualnie uchylenie zaskarżonego orzeczenia oraz poprzedzającego orzeczenia Sądu pierwszej instancji i wydanie wyroku potwierdzającego uprawnienia wnioskodawcy do renty inwalidy wojskowego w związku ze służbą wojskową wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nieuzasadniona. Stosownie do art. 398¹³ § 1 i 2 k.p.c., Sąd Najwyższy rozpoznaje sprawę w granicach skargi kasacyjnej (jej podstaw) i jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, jeżeli skarga nie zawiera zarzutu naruszenia przepisów postępowania (bądź jeżeli taki zarzut okaże się niezasadny). Przedstawionych w skardze zarzutów naruszenia przepisów postępowania nie można uznać za zasadne. Na wstępie i w związku z zarzutami skargi odnoszącymi się naruszenia przepisów postępowania, trzeba przypomnieć, że Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, jest sądem prawa, a nie sądem faktu, w związku z tym podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.). W wyroku z dnia 26 kwietnia 2006 r., V CSK 11/06 (niepublikowany), Sąd Najwyższy wskazał, że powołany wyżej przepis wprowadzie nie wskazuje *expressis verbis* konkretnych przepisów, których naruszenie, w związku z ustalaniem faktów i przeprowadzaniem oceny dowodów, nie może być przedmiotem zarzutów wypełniających drugą podstawę kasacyjną, nie ulega jednak wątpliwości, że obejmuje on art. 233 k.p.c., który określa kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów. Podzielając ten pogląd, można więc tylko ogólnie zauważyć, że Sąd Apelacyjny, nie kwestionując ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd pierwszej instancji nie naruszył przepisów postępowania, a tym bardziej nie można mówić o takim naruszeniu tych przepisów, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Nie ma także uzasadnienia zarzut błędnej wykładni art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej stanowiącego iż Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej, ze względu na brak wskazania na czym wskazane naruszenie miałyby polegać. Także zarzut skargi kasacyjnej co do naruszenia art. 30 ust. 1, 31 oraz 35 ust. 1 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, nie jest w ocenie Sądu Najwyższego zasadny. W rozpatrywanej sprawie Sąd Okręgowy wskazał, iż bezspornym jest, że ubezpieczony pobierał rentę inwalidy wojskowego bez związku ze służbą wojskową. Nie kwestionował on bowiem decyzji dotyczących przyznania tego świadczenia od 1992 r. Natomiast zaskarżoną decyzją ZUS z dnia 6 grudnia 2001 r. została wstrzymana wypłata renty inwalidy wojskowego bez związku ze służbą wojskową i dlatego odwołanie od

decyzji organu rentowego nie mogło dotyczyć innego świadczenia, jakim jest renta inwalidy wojskowego w związku ze służbą wojskową. W utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się, że dochodzenie przed sądem prawa do świadczenia z ubezpieczenia społecznego, które nie było przedmiotem decyzji organu rentowego jest niedopuszczalne, z wyjątkiem przewidzianym w art. 477⁹ § 4 k.p.c., a treść decyzji, od której wniesiono odwołanie wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania oraz orzeczenia sądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 1999 r., II UZ 52/99, OSNAPiUS 2000, nr 15, poz. 601; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 listopada 1999 r., II UKN 204/99, OSNAPiUS 2001, nr 5, poz. 169). Wnioskodawca nigdy nie pobierał renty inwalidy wojskowego w związku ze służbą wojskową i tym samym nie można było wstrzymać jej wypłaty. Wnioskodawca miał prawo domagać się takiego świadczenia, składając odrębny wniosek do organu rentowego i z tego prawa skorzystał. Należy wskazać, że organ rentowy decyzją z dnia 17 marca 2004 r. przyznał wnioskodawcy rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy bez związku ze służbą wojskową do dnia 28 lutego 2005 r. W decyzji z dnia 18 kwietnia 2005 r. organ rentowy wskazał, że renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy bez związku ze służbą wojskową przysługuje od dnia 1 marca 2005 r., czyli od dnia w którym wstrzymano wypłatę świadczenia. Natomiast w decyzji z dnia 19 maja 2005 r. wskazano, że świadczenie to przysługuje do dnia 30 kwietnia 2007 r. Piotr S. wniósł odwołanie od decyzji z dnia 18 kwietnia 2005 r., domagając się przyznania prawa do stałej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową. Wyrokiem z dnia 30 grudnia 2005 r. , Sąd Okręgowy oddalił odwołanie. Apelację wnioskodawcy od powyższego wyroku oddalił Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 30 maja 2006 r., orzekając, że wnioskodawca od dnia 1 marca 2005 r., jest okresowo częściowo niezdolny do pracy bez związku ze służbą wojskową.

Z tych wszystkich względów, wobec niezasadności zarzutów skargi, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c., orzekł jak w sentencji.